

KOOSOLEKU PROTOKOLL

Valitsuskomisjoni ja Omavalitsusliitude Koostöökogu delegatsiooni kultuuri- ja spordivaldkonna töörühma koosolek

10.09.2018 nr 1-5/207

Algus kell 13:00, lõpp kell 14:30

Juhatas: Tarvi Sits

Protokollis: Merju Künnapuu

Võtsid osa: Kaie Kungas, Aini Härm, Veljo Lamp, Marika Saar, Krista Dreger, Kalju Kertsmik, Hille Ilves, Jan Trei

Puudusid: Eino Pedanik, Sulev Liivik, Viktoria Lutus, Madis Kallas, Keio Soomelt

Päevakord:

1. Kultuuri- ja spordivaldkonna töörühma ettepanekute sisuline arutelu, lõppotsuste tegemine ning sisendi andmine 2019. aasta riigieelarvega seotud läbirääkimiste lõpp-protokoll.

Sisu:

Ettepanek 1. *Eraldada vahendeid KOV omanduses olevate kuid sisuliselt üleriigiliste kultuuri- ja spordiobjektide arendamiseks (nt Tallinna Loomaaed, Tallinna Lauluväljak, Tallinna Linnahall, Tallinna Linnateater). Arvestades objektide riiklikku tähtsust on vajalik riigipoolne suurem toetus, et tagada nimetatud objektide areng. Investeeringute tegemisel antud objektidesse on vajalik lisada linnapoolsele panusele teatud protsent riigieelarvest eraldatavaid vahendeid. Nt laulukaare all saab UNESCO inimkonna suulise ja vaimse pärandi meistriteoste nimekirja kuuluva laulupidude traditsiooni alalhoidjana kokku laulurahvas üle terve Eesti, samuti Tallinna Loomaaeda ei külasta pelgalt tallinlased.*

Tarvi Sits andis ülevaate objektidest, mille arendamisse riik juba panustab:

- alates 2017. aastast (kuni 2020) Kalevi keskstaadioni rekonstrueerimisse;
- 2018. aastal 330 tuhande euroga Tallinna Lauluväljaku kaare rekonstrueerimisse. Lisaks on moodustatud töörühm Tallinna Lauluväljaku planeeringu arhitektuurikonkursi ettevalmistamiseks.

- alates 2018. aastast (kuni 2020) Tallinna Linnateatri teatrikompleksi arendamiseks kokku 9,6 mln euroga;
- alates 2018. aastast (kuni 2019) Rääma sõudebaasi renoveerimiseks kokku 1 mln euroga;
- alates 2018. aastast (kuni 2020) Kääriku spordikeskuse väljaehitamiseks kokku 12 mln euroga.

Tallinna Loomaaia osas jõudis töörühm ühtsele seisukohale, et tegemist ei ole kultuuriobjektiga ja tuleks käsitleda keskkonnaharidust pakkuva objektina. Tallinna Loomaaia arendamist ja rahastamist võiks võimalusel planeerida uue struktuurivahendite perioodi planeerimisel.

Tallinna Linnahalli ei käsitleta riigis otseselt kui kultuuriobjekti ehk see ei kuulu Kultuuriministeeriumi valdkondlike objektide alla. Siiski riik on juba eesmärgiks võtnud Linnahalli arendada kui multifunktsionaalset kontserdi- ja konverentsikeskust, kuid objekti rahastamine vajab riigiabi luba.

Otsus/kokkulepe: koostöös kohalike omavalitsustega (KOV) otsitakse edasi sobivaid lahendusi üleriiklike objektide rahastamiseks. KOV investeeringute osas jätkatakse sõlmitud kokkulepete täitmist. Töörühm teeb ettepaneku Tallinna Loomaaeda mitte käsitleda kultuuriobjektina ja teeb Keskkonnaministeeriumile ettepaneku käsitleda edaspidi Tallinna Loomaaeda oma haldusalas. Töörühm teeb ettepaneku leida võimalus rahastada Tallinna Loomaaia arendamist uue Euroopa Liidu finantsperioodi 2021-2027 vahenditest.

Ettepanek 2. *Suurendada vahendeid ujumise algõpetuse läbiviimise kulude katmiseks. Ettepanek vaadata üle toetuse eraldamise põhimõtted (nt arvestades transpordikulude kasvu).*

Koostöökogu ettepanek 2018.aastaks oli suurendada vahendeid vähemalt 1,93 mln euron. Riik eraldas 2018. aastal 1,2 mln eurot ujumise algõpetuse programmi elluviimiseks ja täiendamiseks (24 tunni asemel 40 tundi, uus meetodika jne). Raha laekub KOV eelarvetesse läbi tulumaksu ja tasandusfondi. Omavalitsuste panuseks on arvestatud ca 700 000 eurot. Toetussummade arvutamisel on juba arvestatud piirkondade ääremaaalisust. Mõistlik on oodata ära oluliselt suuremas mahus vahendite kasutamise rakendamise tulemused ja seejärel otsustada edasised vajadused ja süsteemi muudatused.

Kultuuriministeerium koos Rahandusministeeriumiga vaatavad üle toetussumma jaotamise aluseks oleva valem, et mis määral on arvestatud piirkondade ääremaaalisust/hajaasustust (transpordikulude erinevusega erinevates piirkondades).

Otsus/kokkulepe: riik suurendas vahendeid ujumise algõpetuse läbiviimiseks alates 2018. aastast (kokku eelarve 1,2 mln eurot). Toetus jääb 2018. aasta tasemele. Jätkatakse läbirääkimisi.

Ettepanek 3. *Tagada riigipoolne järjepidev tegevustoetus KOVidele laulu- ja tantsupeotraditsiooni säilimise ja jätkusuutlikkuse osas. „Riigi ülesanne on tagada /.../ laulu- ja tantsupeotraditsiooni jätkusuutlikkus.“ (<http://www.kul.ee/et/tegevused/rahvakultuur>). Laulu- ja tantsupeo protsessis osalevate kollektiivide tegevustoetusprogramm on hooajapõhine ning toetuse suurus igal hooajal lähtub riigieelarve eraldisest. Tegevustoetusprogramm ei taga KOV tasandil kõikjal koori- ja tantsujuhtide olemasolu, mis seab ohtu kollektiivide järelkasvu ja laulu- ja tantsupeo traditsiooni jätkumise. Maavalitsuste ülesannete üleandmisega KOVidele on kasvanud omavalitsuste koormus hallata ja toimetada kogu laulu- ja tantsupeo korraldamise protsessi ja sellega kaasnevaid kulusid, sh tööjõukulusid. Tähelepanu tuleb pöörata ka rahvarõivaste soetamisele.*

Riigi ülesanne on tagada vaimse kultuuripärandi väärtustamine, hoidmine ja arendamine, nagu ka laulu- ja tantsupeotraditsiooni jätkusuutlikkus. Riigi mõistes see tähendab laulu- ja tantsupidude korralduste jätkusuutlikkust. Sellega riik ka regulaarselt tegeleb. Riik toetab üleriigiliste pidude korraldust ja toetab

korraldavat organisatsiooni Eesti Laulu- ja Tantsupeo Sihtasutust. Lisaks saab riigilt tegevustoetust Eesti Kooriühing ning Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Seltsi. Kollektiivi juhtide tasemete tõstmiseks on mentorprogramm. LTP programmi maht on 840 000 eurot (toetatakse ca 2000 kollektiivi).

KOV tasandil koori- ja tantsujuhtide olemasolu saaksid KOVid kindlustada vähemalt laste ja noorte kollektiivide osas Huvitegevuse ja huvihariduse toetusprogrammi kaudu (14,25 mln eurot aastas).

Maavalitsuste ülesannete üleandmisega KOVidele ühistegevusena anti kaasa ka rahaline ressurss tööjõu palkamiseks, mida varem maavalitsustel ei olnud üldse, sest seda toetati KOVide ühistegevuse rahastusest. Selgust ja lahendamist vajavad regionaalsete koordinaatorite töökorralduslikud küsimused.

Rahvarõivaste osas on toetusprogramm „Eesti Rahvarõivas“, mis ei anna küll toetusi rahvarõivaste soetamiseks, kuid teeb tööd kihelkondlike rahvarõivaste kandmise ja valmistamise teavitustööga, tuues sh välja ka nende kihelkondade rahvarõivaid.

Hetkeseisuga jäävad riigi poolt eraldatavad toetused 2018. aasta tasemele. Kultuuriministeeriumi toetusel on Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Selts viimas läbi rahvatantsurühmade ja rahvamuusikakollektiivide ning kooride ja orkestrite rahastamismudeli analüüsi, mis võiks anda sisendi, kuidas senist korraldust muuta. Analüüsi tulemused edastatakse novembris üleriigilisele omavalitsusliidule.

Otsus/kokkulepe: toetus jääb esialgu 2018. aasta tasemele. Jätkatakse seniste kokkulepete täitmist. Oodatakse läbiviidava rahvatantsurühmade ja rahvamuusikakollektiivide ning kooride ja orkestrite rahastamismudeli analüüsi tulemusi.

Jätkatakse läbirääkimisi rahvatantsurühmade ja rahvamuusikakollektiivide ning kooride ja orkestrite rahastamismudeli analüüsi tulemuste põhjal koostöömudeli väljatöötamiseks kvalifitseeritud juhendajate tasustamise toetamiseks.

Ettepanek 4. *Moodustada lõimumise valdkondlik läbirääkimiste töörühm. Lõimumise valdkond puudutab ka KOVe, nii nõustamise, hariduslike, sotsiaalsete kui kultuurilise mitmekesisuse küsimuste lahendamise osas.*

Osapooled tõdesid üksmeelselt, et lõimumise valdkondliku läbirääkimiste töörühma moodustamine on mõistlik ja vajalik.

Otsus/kokkulepe: moodustada lõimumise valdkondlik läbirääkimiste töörühm.

Ettepanek 5. *Kavandada jätkuvalt vahendid maakondade spordikeskuste toetamiseks riigieelarvest. Toetada jätkuvalt regionaalseid tervisespordikeskusi, mille kaudu paraneb tervisesporditeenuse kättesaadavus ja kvaliteet.*

Vabariigi Valitsus käsitles käesoleva aasta kevadel riigi eelarvestrateegia (RES) 2019-2022 menetlusprotsessis ühe teemana regionaalsete tervisespordikeskuste arendamise toetamise vajadust ning otsustas eraldada selleks otstarbeks järgmiseks neljaks aastaks kokku 2,4 miljonit eurot (600 tuh eurot aastas).

Maakonnas valitakse koostöös KOVide ja maakonna spordiliiduga välja 1-3 tervisespordikeskust, millest 1-2 saavad rahastuse. Eeltingimuseks on, et tervisespordikeskuse omanik panustab omalt poolt samas suurusjärgus kui riik.

Kultuuriministeerium informeeris, et täpsemad tingimused, kuidas tervisespordikeskuste toetust jagatakse, on väljatöötamisel, kuid üheks eesmärgiks raha jagamisel on kunstlume võimekuse tõstmine erinevates keskustes.

Koosolekul tõstati üldisemalt liikumisaktiivsuse tagamise temaatika. Sellega seoses kinnitas ministeerium, et kehalist aktiivsust soodustava elukeskkonna loomine ja arendamine peaks olema üheks eesmärgiks sotsiaalsema Euroopa poliitikaeesmärgi all ka Euroopa Regionaalfondi (ERF) prioriteetide hulgas. Ministeerium on teinud Rahandusministeeriumile ettepaneku täiendada ERF fondimääruse artiklis 2 (1) (d) (iv) sätestatud eesmärki ja sõnastada see järgnevalt: iv) tagada võrdse juurdepääsu tervishoiuteenustele, sealhulgas esmatasandi tervishoiuteenuste **ja kehalist aktiivsust soodustava** taristu arendamise kaudu.

Kõik töörühma liikmed toetasid eelpool toodud ettepanekut.

Otsus/kokkulepe: riik toetab regionaalsete tervisespordikeskuste programmi 2019-2022 mahus 2,4 milj eurot. Tervisespordikeskuste toetusmeetme tingimuste kujundamisel arvestab Kultuuriministeerium kunstlume võimekuse tõstmise vajadusega erinevates keskustes.

Ettepanek 6: Lahendada Tallinna Linnavolikogu 05.10.2006 otsusega nr 300 tehtud ettepanek Mustpeade maja kui olulise kultuuriobjekti tagastamata jätmiseks. Toetame Tallinna linna ajaloolise kultuurimälestise omandiküsimuse osas lahenduse leidmist.

Tarvi Sits informeeris, et sügisel 2018 koguneb Rahandusministeeriumi juures omandireformi komisjon. Loodetavasti toob see antud teemas konkreetsema edasimineku ja lahendi.

Otsus/kokkulepe: Kultuuriministeerium toetab Mustpeade maja tagastamata jätmist. Kuna tegemist on olulise kultuuriobjektiga, soovib ministeerium selle edasistesse kasutuse aruteludesse olla kindlasti kaasatud.

Ettepanek 7: Kaasata ELVL esindaja Eesti Laulu- ja Tantsupeo SA nõukogu töösse. Varasemalt (ELL kiri 02.06.2008 nr 5-7/72) on üleriigilise omavalitsusliidu esindaja olnud Laulu- ja Tantsupeo SA nõukogu liige.

Hetkeseisuga on Laulu- ja Tantsupeo SA nõukogu liikmete kohad täidetud. Ühe liikmena on esindatud Tallinna linn.

Otsus/kokkulepe: jätkatakse läbirääkimisi. Hetkel on nõukogu liikmete kohad täidetud. Kultuuriministeerium kaalub, aga tõsiselt ettepanekut luua täiendav nõukogu liikme koht üleriigilise omavalitsusliidu esindajale. Loodetakse heale koostöö jätkumisele ka nõukogu väliselt.

Protokollile on lisatud kokkuvõtte Valitsuskomisjoni ja Omavalitsusliitude Koostöökoogu delegatsiooni kultuuri- ja spordivaldkonna töörühma seisukohtadest lõpp-protokolli.

Koosoleku juhataja

Protokollija

(allkirjastatud digitaalselt)

(allkirjastatud digitaalselt)

Tarvi Sits
kantsler

Merju Künnapuu
finantsosakonna juhataja

KULTUURI- JA SPORDI VALDKONNA TÖÖRÜHMA ETTEPANEKUD LÕPP-ROKOLLI

Jrk nr	Eesti Linnade ja Valdade Liidu ettepanek ja põhjendus	Valitsuskomisjon seisukoht	Kokkulepe/eriarvamus
1.	<p><u>FISKAALSE MÕJUGA ETTEPANEK</u></p> <p>Eraldada vahendeid KOV omanduses olevate kuid sisuliselt üleriigiliste kultuuri- ja spordiobjektide arendamiseks (nt Tallinna Loomaaed, Tallinna Lauluväljak, Tallinna Linnahall, Tallinna Linnateater).</p> <p>Arvestades objektide riiklikku tähtsust on vajalik riigipoolne suurem toetus, et tagada nimetatud objektide areng. Investeeringute tegemisel antud objektidesse on vajalik lisada linnapoolsele panusele teatud protsent riigieelarvest eraldatavaid vahendeid.</p> <p>Nt laulukaare all saab UNESCO inimkonna suulise ja vaimse pärandi meistriteoste nimekirja kuuluva laulupidude traditsiooni alalhoidjana kokku laulurahvas üle terve Eesti, samuti Tallinna Loomaaeda ei külasta pelgalt tallinlased.</p>	<p>Arvestades asutuste riiklikku tähtsust on vajalik ka riigipoolne suurem toetus, et tagada üleriigiliste kultuuri- ja spordiobjektide areng.</p> <p>Riik juba panustab järgmistesse olulistesse üleriiklikesse objektidesse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • alates 2017. aastast Kalevi keskstaadioni rekonstrueerimise; • 2018. aastal 330 tuhande euroga Tallinna Lauluväljaku kaare rekonstrueerimise; • alates 2018. aastast Tallinna Linnateatri teatrikompleksi arendamiseks kokku 9,6 mln euroga; • alates 2018. a Rääma sõudebaasi renoveerimise kokku 1 mln euroga; • alates 2018 Kääriku spordikeskuse väljaehitamiseks kokku 12 mln euroga. 	<p>Kokkulepe:</p> <p>koostöös kohalike omavalitsustega (KOV) otsitakse edasi sobivaid lahendusi üleriiklike objektide rahastamiseks. KOV investeeringute osas jätkatakse sõlmitud kokkulepete täitmist. Töörühm teeb ettepaneku Tallinna Loomaaeda mitte käsitleda kultuuriobjektina. Töörühm teeb ettepaneku Keskkonnaministeriumile käsitleda edaspidi Tallinna Loomaaeda oma haldusalas.</p> <p>Töörühm teeb ettepaneku leida võimalus rahastada Tallinna Loomaaia arendamist uue Euroopa Liidu finantsperioodi 2021-2027 vahenditest.</p>
2.	<p><u>FISKAALSE MÕJUGA ETTEPANEK</u></p>	<p>Riik eraldas 2018. aastal 1,2 mln eurot ujumise algõpetuse programmi elluviimiseks ja täiendamiseks (24</p>	<p>Riik suurendas vahendeid ujumise algõpetuse</p>

	<p>Suurendada vahendeid ujumise algõpetuse läbiviimise kulude katmiseks.</p> <p>Ettepanek vaadata üle toetuse eraldamise põhimõtted (nt arvestades transpordikulude kasvu).</p>	<p>tunni asemel 40 tundi, uus metoodika jne). Raha laekub KOV eelarvetesse läbi tulumaksu ja tasandusfondi. Omavalitsuste panuseks on arvestatud ca 700 000 eurot. Toetussummade arvutamisel on juba arvestatud piirkondade ääremaalisust.</p>	<p>läbiviimiseks alates 2018. aastast (kokku eelarve 1,2 mln eurot). Toetus jääb 2018. aasta tasemele.</p> <p>Kokkulepe: jätkatakse läbirääkimisi.</p>
<p>3.</p>	<p><u>FISKAALSE MÕJUGA ETTEPANEK</u></p> <p>Tagada riigipoolne järjepidev tegevustoetus KOVidele laulu- ja tantsupeo traditsiooni säilimise ja jätkusuutlikkuse osas.</p> <p>„Riigi ülesanne on tagada /.../ laulu- ja tantsupeo traditsiooni jätkusuutlikkus.“ (http://www.kul.ee/et/tegevused/rahvakultuur).</p> <p>Laulu- ja tantsupeo protsessis osalevate kollektiivide tegevustoetusprogramm on hooajapõhine ning toetuse suurus igal hooajal lähtub riigieelarve eraldisest. Tegevustoetusprogramm ei taga KOV tasandil kõikjal koori- ja tantsujuhtide olemasolu, mis seab ohtu kollektiivide järelkasvu ja laulu- ja tantsupeo traditsiooni jätkumise.</p> <p>Maavalitsuste ülesannete üleandmisega KOVidele on kasvanud omavalitsuste koormus hallata ja toimetada kogu laulu- ja tantsupeo korraldamise protsessi ja sellega kaasnevaid kulusid, sh tööjõukulusid. Tähelepanu tuleb pöörata ka rahvarõivaste soetamisele.</p>	<p>Riigi ülesanne on tagada vaimse kultuuripärandi väärtustamine, hoidmine ja arendamine, nagu ka laulu- ja tantsupeo traditsiooni jätkusuutlikkus. Riigi mõistes see tähendab laulu- ja tantsupidude korralduste jätkusuutlikkust. Sellega riik ka regulaarselt tegeleb. Riik toetab üleriigiliste pidude korraldust ja toetab korraldavat organisatsiooni Eesti Laulu- ja Tantsupeo Sihtasutust. Lisaks saab riigilt tegevustoetust Eesti Kooriühing ning Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Seltsi. Kollektiivi juhtide tasemete tõstmiseks on mentorprogramm. LTP programmi maht on 840 000 eurot (toetatakse ca 2000 kollektiivi)</p> <p>KOV tasandil koori ja tantsujuhtide olemasolu saaksid KOVid kindlustada vähemalt laste ja noorte kollektiivide osas Huvitegevuse ja huvihariduse toetusprogrammi kaudu (14,25 mln eurot aastas).</p> <p>Maavalitsuste ülesannete üleandmisega KOVidele ühistegevusena anti kaasa ka rahaline ressurss tööjõu palkamiseks, mida varem maavalitsustel ei olnud üldse, sest seda toetati KOVid ühistegevuse rahastusest.</p> <p>Rahvarõivaste osas on toetusprogramm „Eesti Rahvarõivas“, mis ei anna küll toetusi rahvarõivaste soetamiseks, kuid teeb tööd kihelkondlike rahvarõivaste</p>	<p>Kokkulepe: jätkatakse seniste kokkulepete täitmist. Oodatakse läbiviidava rahvatantsurühmade ja rahvamuusikakollektiivide ning kooride ja orkestrite rahastamismudeli analüüsi tulemusel. Seejärel jätkatakse läbirääkimiste ja koostöömudeli väljatöötamisega.</p>

		<p>kandmise ja valmistamise teavitustööga, tuues s.h välja ka nende kihelkondade rahvarõivaid</p> <p>Kultuuriministeeriumi toetusel on Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Selts viimas läbi rahvatantsurühmade ja rahvamuusikakollektiivide ning kooride ja orkestrite rahastamismudeli analüüsi, mis võiks anda sisendi, kuidas senist korraldust muuta.</p>	
4.	<p>Moodustada lõimumise valdkondlik läbirääkimiste töörühm.</p> <p>Lõimumise valdkond puudutab ka KOVe, nii nõustamise, hariduslike, sotsiaalsete kui kultuurilise mitmekesisuse küsimuste lahendamise osas.</p>		<p>Kokkulepe:</p> <p>moodustada lõimumise valdkondlik läbirääkimiste töörühm.</p>
5.	<p>Kavandada jätkuvalt vahendid maakondade spordikeskuste toetamiseks riigieelarvest.</p> <p>Toetada jätkuvalt regionaalseid tervisespordikeskusi, mille kaudu paraneb tervisesporditeenuse kättesaadavus ja kvaliteet.</p>	<p>Vabariigi Valitsus käsitles käesoleva aasta kevadel riigi eelarvestrateegia (RES) 2019-2022 menetlusprotsessis ühe teemana regionaalsete tervisespordikeskuste arendamise toetamise vajadust ning otsustas eraldada selleks otstarbeks järgmiseks neljaks aastaks kokku 2,4 miljonit eurot (600 tuh eurot aastas).</p> <p>Maakonnas valitakse koostöös KOVide ja maakonna spordiliiduga välja 1-3 tervisespordikeskust, millest 1-2 saavad rahastuse. Eeltingimuseks on, et tervisespordikeskuse omanik panustab omalt poolt samas suurusjärgus kui riik.</p>	<p>Kokkulepe:</p> <p>riik toetab regionaalsete tervisespordikeskuste programmi 2019-2022 mahus 2,4 milj eurot.</p> <p>Tervisespordikeskuste toetusmeetme tingimuste kujundamisel arvestab Kultuuriministeerium kunstlume võimekuse tõstmise vajadusega erinevates keskustes.</p>
6.	<p>Lahendada Tallinna Linnavolikogu 05.10.2006 otsusega nr 300 tehtud ettepanek Mustpeade maja kui olulise kultuuriobjekti tagastamata jätmiseks.</p> <p>Toetame Tallinna linna ajaloolise kultuurimälestise omandiküsimuse osas lahenduse leidmist.</p>		<p>Kokkulepe:</p> <p>Kultuuriministeerium toetab Mustpeade maja tagastamata jätmist. Kuna tegemist on olulise kultuuriobjektiga, soovib ministeerium selle</p>

			edasistesse kasutuse aruteludesse olla kindlasti kaasatud.
7.	<p>Kaasata ELVL esindaja Eesti Laulu- ja Tantsupeo SA nõukogu töösse.</p> <p>Varasemalt (ELL kiri 02.06.2008 nr 5-7/72) on üleriigilise omavalitsusliidu esindaja olnud Laulu- ja Tantsupeo SA nõukogu liige.</p>	<p>Hetkel on Laulu- ja Tantsupeo SA nõukogu liikmete kohad täidetud. Ühe liikmena on esindatud Tallinna linn.</p>	<p>Kokkulepe:</p> <p>jätkatakse läbirääkimisi.</p> <p>Kultuuriministeerium kaalub edaspidi tõsiselt ettepanekut luua täiendav nõukogu liikme koht üleriigilise omavalitsusliidu esindajale, kuid hetkel on nõukogu liikmete kohad täidetud. Loodetakse heale koostöö jätkumisele ka nõukogu väliselt.</p>